

שמחת הרצון החופשי

5

אורות הקודש / חלק ג - מוסר הקודש / עמוד קה / שמחת הרצון

החפשי - עב

שנואה היא העצבות, מפני שהיא נובעת ממקור היותר משחת שבדעות וברגשות.

- 10 הידיעה, שהאדם בהתגלותו בתור בעל רצון, אופיו משתלם כולו בנקודת רצונו דוקא, האושר שלו הוא רצון טוב, כל קוי האושר וההצלחות הרוממות, שלב כל אדם כל כך עורג להם, אינם כי אם תולדות מנקודת חיים מלאים זו, נקודת הרצון הטוב הקדוש והבהיר, ובתוכן זה דומה האדם בחופשו ליוצרו, ליוצר כל, בחפצו המקיף והחפשי מכל מועקה, כשידיעה זו מתבררת, מיד מוצא האדם את עצמו מלא חדוה, מסולק מכל עצבות. הוא מכיר שהוא אינו צריך כי אם לאמץ את רצונו לטוב, וזה מסור בידו בכל עת ורגע, ותיכף כשרצונו מתעלה, הרי הוא מתעלה, וכל הספירות העולמיות התלויות בו מתעלות עמו. ואיך לא יהיה האדם מלא תמיד עז וחדוה, אם טובת הטובות, עושר העשירות, הצלחת ההצלחות, מסור ונתון בידו, והוא מושל בכל המכמנים הנפלאים האצורים באוצר נחמד ושמן זה.
- המחשבה שהאושר תלוי במה שהוא חוץ ליכלתו של האדם, ממה שהוא חוץ להוייתו, וחוץ לרצונו, מחשבת פגול הוא, רשעות וסכלות היא מרופדת. והיא מעוררת את כל התכונות השפלות וכל המדות הרעות שביסוד הרשעה, שכחת ד' וטובו, אורו וישעו, חכמתו חסדו וגבורתו. על כן ישירי לב שמחים תמיד, שמחו בד' וגילו צדיקים והרנינו כל ישירי לב.

30

הקבע והעראי בחיינו

א. פרשת אמור - ויקרא פרק כג

- 35 (מב) **בַּסֶּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים** כְּלִהְיֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בַּסֶּכֶת: (מג) לְמַעַן יִדְעוּ דַרְתֵיכֶם כִּי בַּסֶּכֶת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ב. פרשת ראה - דברים פרק טז

- 40 (יג) **חַג הַסֶּכֶת תַּעֲשֶׂה לָךְ** שִׁבְעַת יָמִים בְּאַסְפֹּף מְגֻרְנָה וּמִיִּקְרָב: (יד) וְשִׁמַּחְתָּ בַּחֲגֵךְ אִתָּהּ וּבְנֵךְ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהַיְתוֹם וְהָאֵלְמָנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ.

רמב"ם הלכות שופר וסוכה ולולב הקדמה

- 45 הלכות שופר וסוכה ולולב. יש בכללן שלש מצות עשה. וזה הוא פרטן: (א) לשמוע קול שופר באחד בתשרי. (ב) לישב בסוכה כל שבעת ימי החג. (ג) ליטול לולב במקדש כל שבעת ימי החג. וביאור מצות אלו בפרקים אלו.

- 50 שאלות דרב אחאי פרשת וזאת הברכה שאילתא קסט
שאלתא דמחייבין דבית ישראל למעבד מטללתא ומיתב בה שבעה יומי דכתיב חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים וכת' בסכות תשבו שבעת ימי' וכו'.

- 55 תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יא עמוד א – "משנה... זה הכלל: כל שהוא מקבל טומאה, ואין גידולו מן הארץ - אין מסככין בו. וכל דבר שאינו מקבל טומאה, וגידולו מן הארץ - מסככין בו".

- 60 תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יא עמוד ב - יב' עמוד א - זה הכלל כל דבר שמקבל טומאה כו'. מנא הני מילי? ... כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן: אמר קרא חג הסוכות תעשה לך - מקיש סוכה

לחגיגה, מה חגיגה - דבר שאינו מקבל טומאה, וגידולו מן הארץ, אף סוכה - דבר שאינו מקבל טומאה וגידולו מן הארץ. אי מה חגיגה בעלי חיים, אף סוכה נמי בעלי חיים! - כי אתא רבין אמר רבי יוחנן: אמר קרא באספך מגרנך ומיקבך - בפסולת גורן ויקב הכתוב מדבר.

65 תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יא עמוד ב – "ועוד תניא גבי סוכה: תעשה - ולא מן העשוי. מכאן אמרו: הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקיסוס וסיכך על גבן - פסולה.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף ו עמוד ב

75 רבנן סברי: יש אם למסורת, בסכת בסכות - הרי כאן ארבע, דל חד לגופיה - פשו להו תלתא. שתים כהלכתן, ואתאי הלכתא וגרעתה לשלישית, ואוקמה אטפח.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יב עמוד א

80 משנה. חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין אין מסככין בהן, וכולן שהתירן - כשרות, וכולן כשרות לדפנות.

רש"י מסכת סוכה דף יב עמוד א

85 כשרין לדפנות - דכל סוכה הכתוב סכך משמע, דדופן לא איקרי סוכה, ודנפקא לן (סוכה ו, ב) דפנות מבסכת בסכת בסכות - מיתורא דקראי ילפינן, ולא ממשמעותא, הלכך סוכות תעשה באספך מגרנך אסככה הוא דקאי.

סוכה דף כח' ע"ב:

90 משנה. כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי... גמרא. תנו רבנן: כל שבעת הימים אדם עושה סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה. אוכל ושותה ומטייל בסוכה. מנא הני מילי? דתנו רבנן: תשבו כעין תדורו. מכאן אמרו: כל שבעת הימים עושה אדם סוכתו קבע וביתו עראי. כיצד? היו לו כלים נאים - מעלן לסוכה, מצעות נאות - מעלן לסוכה, אוכל ושותה ומטייל בסוכה, ומשנן בסוכה.

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף ב עמוד א

דורות האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי - זו וזו לא 35
נתקיימה בידן.

ורבא אמר: מהכא בסכת תשבו שבעת ימים. אמרה תורה: כל
שבעת הימים **צא מדירת קבע ושב בדירת עראי**. עד עשרים אמה -
אדם עושה דירתו דירת עראי, למעלה מעשרים אמה - אין אדם
עושה דירתו דירת עראי, אלא דירת קבע. אמר ליה אביי: אלא
מעתה, עשה מחיצות של ברזל וסיכך על גבן - הכי נמי דלא הוי 5
סוכה? - אמר ליה, הכי קאמינא לך: עד עשרים אמה, דאדם עושה
דירתו דירת עראי, כי עביד ליה דירת קבע - נמי נפיק. למעלה
מעשרים אמה, דאדם עושה דירתו דירת קבע, כי עביד ליה דירת
עראי - נמי לא נפיק.

10

רש"י על אתר:

"שבעת ימים - סוכה של שבעה ותו לא, דהיינו עראי, ודייה
במחיצות קלות".

15

בית הבחירה למאירי מסכת סוכה דף ב עמוד א

והדרך השלישי הוא שלדעת רבא טעם פיסולה מדכתיב בסוכות
תשבו שבעת ימים אמרה תורה צא מדירת קבע ושב בדירת עראי עד
כ' אמה אדם עושה דירתו דירת עראי למעלה מכ' אמה אין אדם
עושה דירתו דירת עראי אלא דירת קבע **כלומר כל שאינו מגביה**

20

יתר מכ' אמה אינו צריך ליתן לב כל כך על חוזק המחיצות ודיו
במחיצות קנים והוצים וקנים על גביהן לסכך עליהם בפסולת גורן
ויקב ודברים הקלים וכל שדיו בכך אפילו עשאה הוא בנין קבוע
אפי' עשה מחיצות של ברזל אנו אין לנו שאין אדם מצוי להרבות
הוצאה בלא צורך ומה שאינו מצוי אין בו צורך לתקנה אבל אילו

25

הכשרתו בגובה יתר על כ' נמצאו הדברים מראים לו שצריך הוא
לדירת קבע ויקבענה כיון עד שהענין נראה לו כמין בית והיכר סוכה
נפקע ממנו ולדעת זה אין לגובה יתר מכ' הכשר בשום פנים אלא בין
דפנות מגיעות לסכך בין אין מגיעות בין אין לה יתר מד' אמות בין
יש לה פסולה על כל פנים:

30

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לה עמוד ב

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי:
בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, דורות
הראשונים עשו **תורתן קבע ומלאכתן עראי** - זו וזו נתקיימה בידן,